

Sygn. akt III PK 189/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa E.G.

przeciwko Gminnej Spółdzielni „S.” w S. w likwidacji

o wynagrodzenie za pracę, ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
nagrodę jubileuszową, odprawę rentową, sprostowanie świadectwa pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29
września 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 24 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 kwietnia 2019 r., VI Pa [...] Sąd Okręgowy w S. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w S. z 6 października 2016 r., IV P [...], zasądzający na rzecz E.G. (powód) od Gminnej Spółdzielni „S.” w S. (pozwany) kwotę 8.833,38 zł z ustawowymi odsetkami tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, odsetki ustawowe od kwot wypłaconego po terminie wynagrodzenia za pracę, nakazujący sprostowanie świadectwa pracy powoda, oddalający powództwo o nagrodę jubileuszową, odprawę rentową, wyrównanie wynagrodzenia, dopłatę do wynagrodzenia i dalej idące powództwo, umarzający postępowanie w dalszym zakresie i rozstrzygający o kosztach postępowania, w ten sposób, że zasądził na rzecz powoda kwotę 7.840 zł z ustawowymi odsetkami

tytułem wyrównania odprawy rentowej, oddalił apelację w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Wydając powyższe orzeczenie, Sąd drugiej instancji kierował się treścią regulaminu wynagradzania z 1996 r., zgodnie z którym nie miał on zastosowania do osób zarządzających zakładem pracy, oraz treścią regulaminu wynagrodzenia z 2012 r., który zawierał korzystniejsze dla powoda (a przez to niewymagające zgody pracownika lub wypowiedzenia zmieniającego) postanowienia co do odprawy rentowej (trzykrotność wynagrodzenia dla każdego, kto pracował w spółdzielni 10 lat). W zakresie roszczenia o nagrodę jubileuszową Sąd drugiej instancji uznał, że roszczenie powoda nie ma oparcia w przepisach prawa, ponieważ nagroda ta nie jest „innym świadczeniem związanym z pracą” w rozumieniu art. 241(26) § 2 k.p., lecz rodzajem premii wypłacanej na podstawie ustalonego w układzie zbiorowym regulaminu, a przez to elementem wynagrodzenia za pracę. Z zebranego materiału dowodowego wynikało, że do czasu zakończenia stosunku pracy powód zajmował stanowisko prezesa zarządu. Nie został z tej funkcji odwołany, mimo bezumownego wykonywania czynności likwidacyjnych w związku z powołaniem na stanowisko likwidatora bez rozwiązania stosunku pracy na stanowisku prezesa zarządu i bez zawarcia umowy, której przedmiotem byłoby wykonywanie czynności likwidacyjnych z uwagi na brak porozumienia co do wysokości wynagrodzenia. Sąd drugiej instancji nie zgodził się z wykładnią, zgodnie z którą na skutek otwarcia likwidacji „zarząd z mocy prawa przestaje istnieć”, uznając, że pogląd taki nie ma oparcia ani w art. 166 Prawa spółdzielczego, ani nie wynika z art. Z art. 118 tej ustawy. Zarząd bowiem nadal istnieje ale nie może reprezentować spółdzielni, dopóki jest ona w stanie likwidacji.

Odnosząc się do roszczenia o ekwiwalent za niewykorzystany urlop, Sąd Okręgowy oparł się na analizie listy płac oraz opinii biegłego. Na podstawie tych dowodów Sąd drugiej instancji ustalił, że powodowi przysługiwał ekwiwalent za 41 dni urlopu (za 13 dni urlopu z 2010 r., 22 dni z 2011 r., 24 dni z 2012 r., w sumie 59 dni minus 18 dni, za które powód polecił naliczyć sobie ekwiwalent w 2013 r.). Skoro Sąd pierwszej instancji zasądził na rzecz powoda ekwiwalent za 46 dni urlopu, to Sąd drugiej instancji nie miał podstaw do zasądzenia ekwiwalentu w

wyższym wymiarze niż wynikający – zgodnie z żądaniem powoda - z dni urlopu niewykorzystanych i nierozliczonych za lata 2011-2013.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniósł powód, zaskarżając go w części, obejmującej oddalenie apelacji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a mianowicie: 1) art. 171 §1 k.p. w zakresie odpowiedzi na pytanie czy wskazane w dyspozycji tego artykułu okoliczności, uzasadniające wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop są wyczerpujące i nie podlegają wykładni rozszerzającej, czy też dyspozycja tego artykułu nie ogranicza możliwości wypłacenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop także w innych sytuacjach niż rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy – zgodnie z wolą stron tego stosunku, przy czym dla rozstrzygnięcia sprawy dokonanie wykładni ma znaczenie o tyle, że dla przyjęcia, czy powód otrzymał już od pozwanego ów ekwiwalent w toku zatrudnienia zależy czy należy mu się jeszcze przedmiotowy ekwiwalent w związku z ustaniem zatrudnienia, skoro nie korzystał z urlopu, ani nie uzyskał ekwiwalentu; 2) art. 113, art. 116, art. 118 § 1 i art. 122 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1285 ze zm., dalej Prawo spółdzielcze) w zakresie pytania czy postawienie spółdzielni w stan likwidacji skutkuje utratą możliwości działania przez jej zarząd (zarząd przestaje działać), a zamiast zarządu działa jej likwidator, czy też zarząd w dalszym ciągu istnieje (jak przyjął Sąd Okręgowy), przy czym dla rozstrzygnięcia sprawy ma to znaczenie o tyle, że od przyjęcia czy powód był od momentu przejścia pozwanego w stan likwidacji członkiem (prezesem) jej zarządu, a zatem osobą zarządzającą zakładem pracy, czy też nie (zwłaszcza, że powód przebywał na zwolnieniu lekarskim po przebytych zawale serca), zależy możliwość uznania, czy należy mu się przedmiotowa nagroda jubileuszowa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Powołanie się przez skarżącego na przesłankę przedsądu, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że może budzić wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX 57231). Co więcej z treści art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wynika, że potrzeba wykładni, uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania, powinna występować w sprawie. Oznacza to, że potrzeba wykładni przepisów powstaje w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym i prawnym, a dokonanie wykładni ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 lutego 2014 r., I PK 246/13, LEX nr 1646083).

Powód nie sprostął wyżej wskazanym wymaganiom. Nie wykazał rozbieżności w wykładni art. 171 §1 k.p. w kontekście wiążących dla Sądu Najwyższego ustaleń faktycznych postępowania sądowego. Wynika z nich, że Sąd pierwszej instancji zasądził na rzecz powoda ekwiwalent w wysokości wyższej niż faktycznie mu przysługujący na podstawie zestawienia dni urlopu niewykorzystanych i nierozliczonych przez pozwaną objętych żądaniem pozwu.

Z kolei w odniesieniu do art. 113, art. 116, art. 118 § 1 i art. 122 Prawa spółdzielczego powód nie wykazał żadnych rozbieżności w ich interpretacji w orzecznictwie sądowym lub piśmiennictwie. Niezależnie od powyższego wykładnia i zastosowanie tych przepisów w żaden sposób nie przekłada się na ocenę prawidłowości zaskarżonego wyroku w odniesieniu do roszczenia o nagrodę jubileuszową. Przepisy te nie normują bowiem przesłanek tego roszczenia, a zatem nawet ich ewentualnie naruszenie nie przekłada się na ocenę prawidłowości zaskarżonego wyroku, ponieważ w podstawach skargi brak przepisów dotyczących nagrody jubileuszowej, o nabycie prawa do której chodziło w tej sprawie.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.